

ગુજરાતી વિષયમાં પી.એચ.ડી.કોર્સવર્કનો અભ્યાસક્રમ

૧૦૦ ગુણનાત્રણ પ્રશ્નપત્રો રહેશે.

પ્રશ્નપત્ર-૧ : સંશોધનની પદ્ધતિ

પ્રશ્નપત્ર-૨ : લેખનકૌશલ

પ્રશ્નપત્ર-૩ : સાહિત્યવિવેચન

પ્રશ્નપત્ર-૧ :

સંશોધનની પદ્ધતિ

- (૧) સંશોધન અને સાહિત્યસંશોધન, સંશોધન અને વિવેચન
- (૨) સામગ્રી, સંદર્ભ અને સંકલન
- (૩) પાઠસંપાદન, સંશોધકનું કાર્યક્ષેત્ર, પાઠસમીક્ષાનો આદર્શ
- (૪) પાઠસમીક્ષા, વર્ણ અને લય, કૃતિનું અને ભાષાનું વ્યાકરણ, પદાન્વય
- (૫) અર્થપરકઉન્મેષોના સંશોધનની દિશામાં, સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્ય, ઇતિહાસદર્શન
- (૬) અર્થની આસપાસ છતાં આગળ ઘટકતત્ત્વોનો અભ્યાસ, સંરચનાત્મક અભ્યાસ
- (૭) યંત્રસહાય : કોમ્પ્યુટર, વર્ગીકરણ અને વિભાગીકરણ
- (૮) શોધનિબંધો : વિવિધ અભિગમો, ઇતિહાસલક્ષી સંશોધન, તુલનાત્મક સંશોધન
- (૯) લોકસાહિત્ય : સંપાદન અને સંશોધન, સાહિત્ય અને લોકસાહિત્ય
- (૧૦) ગુજરાતી સાહિત્ય સંશોધનનો ઇતિહાસ : મુખ્ય સંશોધકોના સંદર્ભે
- (૧૧) શોધપ્રબંધનું માળખું : શીર્ષકથી સંદર્ભસૂચિ સુધી
- (૧૨) સંશોધન : વિજ્ઞાન કે કલા ?

સંદર્ભપુસ્તકો:

૧. સાહિત્ય સંશોધનની પદ્ધતિ : ડૉ.ચંપૂવ્યાસ (યુનિ . ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)
૨. સાહિત્યિક સંશોધન વિશે : ડૉ. સુમન શાહ (પાર્શ્વ પબ્લિકેશન)
૩. સાહિત્યિકતથ્યોની માવજત : જયંત કોઠારી (ગૂર્જર ગ્રંથરત્નકાર્યાલય)
૪. સાહિત્ય સંશોધન : પ્રક્રિયા અને પ્રશ્નો: ડૉ. ભરત પરીખ (શબ્દલોક પ્રકાશન)
૫. અનુસંધાન : હરિવલ્લભ ભામાણી (સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર)
૬. સાહિત્યિક સંશોધનની પદ્ધતિ અને પ્રશ્નો : ડૉ. પ્રમોદકુમાર પટેલ (અધીન - ૧૭)

પ્રશ્નત્ર-૨ :

લેખનકૌશલ્ય

- (૧) જોડણી અને અકારાદિક્રમ, જોડણીના નિયમો, અનુસ્વાર
- (૨) પર્યાયવાચી (સમાનાર્થી) શબ્દો
- (૩) વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો
- (૪) શબ્દસમૂહો માટે પારિભાષિક અથવા સામાસિકશબ્દો
- (૫) રૂઢિપ્રયોગો : અર્થ અને વાક્યમાં પ્રયોગ
- (૬) કહેવતો : અર્થ અને પ્રયોગ
- (૭) કોશ- અર્થ, ઉપયોગ અને પ્રકારો
- (૮) અરજીલેખન
- (૯) પ્રસંગાલેખન અને અહેવાલલેખન
- (૧૦) વિચારવિસ્તાર
- (૧૧) સારલેખન અને સંક્ષેપલેખન
- (૧૨) ગ્રંથાવલોકન અને સમીક્ષા
- (૧૩) સંશોધનલેખ
- (૧૪) કોમ્પ્યુટર અને ઈન્ટરનેટનો ઉપયોગ

સંદર્ભપુસ્તકો

૧. અરજી અને લેખનકૌશલ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ પબ્લિકેશન)
૨. રૂઢિપ્રયોગો- કહેવતો અને છંદ-અલંકાર : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ પબ્લિકેશન)
૩. સાહિત્યિકનિબંધમાળા અને લેખનકૌશલ્ય : મફત ઓઝા ર.સાં.નાયક (આદર્શ પ્રકાશન)
૪. લેખનકૌશલ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ (પાર્શ્વ પબ્લિકેશન)

પ્રશ્નપત્ર – ૩ :

સાહિત્યવિવેચન

- (૧) ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા : રસ, ધ્વનિ, વક્રોક્તિ, ઔચિત્ય, રીતિ, રમણીયતા
- (૨) પાશ્ચાત્મ સાહિત્યમીમાંસા : પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોથઈનસ, ક્લોર્ય, મેથ્યુ આર્નોલ્ડ, કોલરિજ, ટી.એસ.એલિયર
- (૩) સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ : શૈલી, પ્રતીક, કલ્પન, પુરાકલ્પન, કપોળ કલ્પના, આચરની, પ્રશિષ્ટ
- (૪) સાહિત્યિક વાદો : પ્રશિષ્ટતાવાદ, પ્રતીકવાદ, આધુનિકતાવાદ, અસ્તિત્વવાદ, યથાર્થવાદ, અતિવાસ્તવવાદ, સંરચનાવાદ, નારીવાદ,

સંદર્ભપુસ્તકો :

૧. અભિનવનોરસવિચાર : નગીનદાસ પારેખ
૨. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : જયંત કોઠારી, નટુભાઈ રાજપરા
૩. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો : નગીનદાસ પારેખ
૪. પશ્ચિમનું સાહિત્યવિવેચન : શિરીષ પંચાલ
૫. પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોજાઈનસની કાવ્યવિચારણા : જયંત કોઠારી
૬. ગુજરાતીમાં વિવેચન તત્ત્વવિચાર : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૭. વક્રોક્તિવિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી

પરીક્ષાનું માળખું

ત્રણે પ્રશ્નપત્રોમાં કુલ ગુણ : ૧૦૦

હેતુલક્ષી પ્રશ્નો : ૬૦ ગુણ

વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો : ૪૦ ગુણ

હેતુલક્ષી પ્રશ્ન ૧ ગુણનો ૬૦ પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે.

વર્ણનાત્મક પ્રશ્ન ૨૦ ગુણનો રહેશે. બંને પ્રશ્નો ફરજિયાત રહેશે.